

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-724/23-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Katovice, okres Strakonice
Sídlo	Školní 284, 387 11 Katovice
E-mail	zs@katovice.strakonice.cz
IČO	75001268
Identifikátor	650020511
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Kohout
Zřizovatel	Městys Katovice
Místo inspekční činnosti	Školní 284 a 514, 387 11 Katovice
Inspekční činnost na místě	13. 6. 2023 – 15. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní a Mateřská škola Katovice, Školní 284, vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. V mateřské škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 60 dětí ve třech třídách, dvou heterogenních a jedné homogenní třídě pro nejmladší děti. Základní školu navštěvovalo 227 žáků v devíti ročnících, do družiny bylo zapsáno 60 účastníků ve dvou odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Organizační struktura školy je funkční. Ředitel školy adekvátně delegoval část kompetencí na zástupkyni pro základní vzdělávání a zástupkyni pro předškolní vzdělávání. Koncepce školy, na které měli možnost se podílet všichni pedagogové, stanovuje cíle v klíčových oblastech a směřuje ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. Škole se daří především zajištění výuky kvalifikovanými pedagogy, méně pak efektivní evaluace školy a analýza výsledků vzdělávání a následné přijímání vhodných opatření.

Kontrolní a hospitační činnost je plánovitá, ovšem účinnost poskytování zpětné vazby pedagogům je vyšší v mateřské škole. Zástupkyně ředitele školy pečuje o výměnu zkušeností mezi pedagožkami, provádí pravidelné hospitace a vede o tom kvalitní písemné záznamy. Také častým monitoringem ve všech třídách školy přispívá k pozitivnímu klimatu a vzájemné spolupráci všech pedagogických pracovníků. V základní škole je zpětná vazba více zaměřená na obsah výuky a jeho soulad se školním vzdělávacím programem, v menší míře na užité formy a metody práce či účinnost vzdělávacího procesu. Z průběhu hospitovaných hodin bylo patrné, že chybí větší podpora vzdělávání zaměřeného na specifika práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkově vyhodnocování kontrolní činnosti není vždy efektivní, v případě zjištění nedostatků nejsou vždy důsledně přijímána odpovídající opatření k jejich odstranění. Vnitřní hodnocení je spíše formální. Dílčí nedostatky v dokumentaci byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

Spolupráce pedagogů v základní škole je založena především na každodenním kontaktu, své zkušenosti sdílejí většinou ústní formou. Tématem schůzek předmětových komisí jsou převážně organizační záležitosti, tematické plány a jeho soulad se školním vzdělávacím programem, pozornost není věnována aktivizačním formám a metodám práce či formativnímu hodnocení. Kritéria a podmínky dalšího vzdělávání jsou nastaveny v plánu pro předškolní i základní vzdělávání. Využití vzdělávacích aktivit je rozdílné, v předškolním vzdělávání volí pedagogové témata zejména podle potřeb školy, v základním vzdělávání je zapojení pedagogů do průběžného vzdělávání méně četné a vychází především z jejich zájmu, méně z potřeb školy.

Materiální podmínky vzdělávání se od poslední inspekční činnosti výrazně zlepšily především díky úzké spolupráci se zřizovatelem. Nově postavená bezbariérová budova mateřské školy je plně vybavena velkým množstvím nového ergonomicky vyhovujícího nábytku, didaktickými pomůckami a herními prvky podporující v dětech rozvoj estetického cítění i rozvoj fyzické zdatnosti. Rozvoj digitální gramotnosti podporují tablety, notebooky na každou třídu, robotické hračky i interaktivní knihy pořízené v rámci digitalizace. Společné prostory využívá mateřská škola ke společenským akcím s rodiči, tímto posiluje širokou participaci všech účastníků předškolního vzdělávání. Průběžná rekonstrukce a modernizace prostor základní školy přispívá ke zkvalitnění materiálních podmínek pro základní vzdělávání.

Funkční součinnost obce se základní i mateřskou školou se projevuje v mnoha oblastech. Učitelé i žáci jsou zapojeni do života obce, účastní se sportovního a kulturního života, spolupracují se zákonnými zástupci, místními spolky a organizacemi, což přispívá k podpoře rozvoje sociálních kompetencí dětí a žáků a k podpoře pocitu sounáležitosti k regionu, kde žijí. Nedílnou součástí života je také vzájemná kooperace mateřské a základní školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během hospitovaných činností v mateřské škole byla ve třídách zřetelná příjemná atmosféra. Spolupráce různých věkových skupin, vzájemná pomoc i citlivé působení pedagožek podporovaly příznivé prosociální klima a účinně vedly k osobnostnímu rozvoji dětí. Vzdělávání vycházelo z cílů uvedených ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání a průběžně bylo kvalitně rozpracovááno do třídních vzdělávacích programů. Témata byla vhodně zvolena, vycházela z aktuálních podmínek a situací, dětem byla blízká a adekvátním způsobem propojovala očekávané výstupy s kompetencemi dětí. Nejmladšímu dvouletému dítěti byla poskytnuta odpovídající emoční podpora a denní režim, což mělo pozitivní vliv na vzájemnou důvěru a pocit bezpečí mezi dítětem a pedagožkou.

Spontánní činnosti se prolínaly s tématem týdne, dětem byl poskytnut dostatek prostoru pro rozvoj tvořivosti a objevování, nabídka her a didaktických pomůcek byla pestrá, to vše napomáhalo rozvoji samostatného rozhodování dětí. Děti mezi sebou spolupracovaly, pedagožky vytvářely příležitosti pro komunikaci mezi dětmi. Při rozhovorech v komunitním kruhu byly děti seznámeny s režimem dne, byl jim poskytnut prostor pro vyjádření vlastních nápadů a myšlenek. Cíleně byly upevňovány komunikativní dovednosti dětí. V průběhu všech aktivit byla odpovídajícím způsobem zajištěna bezpečnost.

Při řízených činnostech byl uplatňován nemanipulativní styl komunikace a partnerský přístup k dětem. Pozitivní vliv na rozvoj morálních hodnot a vytváření dobrých vzájemných vztahů mělo zařazování prvků pedagogiky F. Ketta, vycházející z křesťanského pojetí člověka. Volbou vhodných metod a forem práce vytvářely pedagožky podnětné prostředí podporující učení, odpovídajícím způsobem rozvíjely kompetence dětí v oblasti předčtenářské gramotnosti. Pohybové dovednosti byly upevňovány při pohybových aktivitách ve společenské místnosti, která slouží také jako tělocvična. Děti měly dostatek prostoru a pomůcek pro přirozené či zdravotní cviky, i pro pohybové hry.

Během pobytu na školní zahradě téma navazovalo na dopolední spontánní a řízené činnosti, čímž docházelo k ukotvení nově nabytých poznatků. Dětem byl poskytnut dostatečný prostor pro pozorování, tvořivé hry na pískovišti a pohybové hry podporující příslušné klíčové kompetence. V některých případech vzdělávací nabídka však nezohledňovala individuální schopnosti a věkové zvláštnosti dětí. Nedostatečná diferenciací tak mohla mít negativní dopad na možnost zažít úspěch u jednotlivých dětí.

V základním vzdělávání byly hospitované hodiny připravené, vytvořená atmosféra podporovala proces výuky, žáci zpravidla dodržovali nastavená pravidla vzájemných vztahů ve třídě. Z hlediska použitých metod a forem práce a jejich účinnosti byly sledované hodiny na rozdílné úrovni. Pestřejší škála aktivizujících metod, střídání činností i relaxační chvilky byly zaznamenány především na 1. stupni. V hodinách s různě efektivní frontální výukou se vyučující snažili zapojit všechny žáky do výuky. V části sledovaných hodin však převažující aktivita učitele nevytvářela dostatečný prostor pro vlastní iniciativu žáků, rozvoj kritického myšlení a dovednosti vzájemně komunikovat. Efektivní práce ve skupině, která by podpořila zájem a aktivitu žáků, byla využita v menší míře, stejně jako prožitkové či problémové učení. Učivo bylo účelně propojováno se situacemi, které žáci znají z každodenního života. Jazykové vzdělávání bylo převážně vedeno v cílovém jazyce, menší důraz byl kladen na procvičování vlastních komunikačních dovedností žáků. Výuka byla vhodně doplňována názornými pomůckami. Diferenciací a individualizace ve výuce byly zaznamenány především směrem k žákům s potřebou podpůrných opatření, směrem k nadaným žákům se prakticky nevyskytovaly. Práce asistentek pedagoga byla ve sledovaných hodinách plně funkční, výsledkem bylo aktivní zapojení žáků do všech činností uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu. Vyučující se snažili motivovat

žáky k učení průběžným hodnocením aktuálních výkonů, sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků jako prostředky podporující učení však nebyly ve výuce téměř uplatňovány. Dostatečný časový prostor pro shrnutí nového učiva a účelné zhodnocení průběhu hodiny učitelem či žáky byly zaznamenány spíše na 1. stupni.

Podpora čtenářské gramotnosti není ve škole nastavena systematicky, probíhá především v jazykovém vyučování, s využitím mimočítankové četby, doplněné spoluprací s místní knihovnou. Škola zatím nemá vhodné prostory pro školní knihovnu s dostatečným knižním fondem, ke kterému by žáci měli volnější přístup, ani knižní koutky.

V prostorách celé základní školy, zejména pak ve třídách 1. stupně, prezentace práce žáků spoluvytvářejí podnětné estetické prostředí, které přispívá k další motivaci žáků při vzdělávání. Škola klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti žáka. Přispívá tomu i pro tento školní rok vypracovaný Ozdravný plán, který zahrnuje různá témata z oblasti zdravotní výchovy zařazovaná do výuky, dále aktivní sportování včetně posílení tandemové výuky tělesné výchovy z projektu Trenéři do školy, nebo také dodržování pitného režimu ve škole.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V předškolním vzdělávání jsou zaznamenávány pokroky dětí formou pedagogické diagnostiky doplněné o portfolia dětí, její zpracování je zcela funkční a umožňuje tak reagovat na individuální potřeby dětí. Zpětná vazba obsahuje komentáře a konkrétní záměry pro další práci a následné využití ve vzdělávací nabídce.

K lepší adaptaci dětí na vyšší stupeň vzdělání napomáhá umístění obou součástí školy v jednom areálu. Mateřská škola promyšleně podporuje připravenost dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky zejména v oblasti prosociálního chování a postojů, které zvyšují předpoklad dobré připravenosti na školní docházku, zjišťuje vzdělávací výsledky dětí po nástupu do 1. třídy a se zjištěními nadále aktivně pracuje. Důraz je kladen na rozvoj řečových dovedností dětí, systematická činnost dvou logopedických asistentek i pravidelné logopedické chvíle aktivně reagují na oslabení v řečových dovednostech. Ve spolupráci se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními také škola přijímá účinná opatření, která vedou k postupné nápravě v oblasti narušené komunikační dovednosti.

Výsledky základního vzdělávání škola zjišťuje zejména pomocí standardních interních hodnotících nástrojů, jako jsou písemné práce a ústní zkoušení. Ve škole převažuje klasifikace známkou, motivační potenciál slovního hodnocení škola uplatňuje pouze výjimečně, a to zejména u žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří jsou aktivně začleněni do kolektivů tříd. Ve výběrových zjišťováních dosahuje škola v porovnání s ostatními školami spíše slabších výsledků, jiná externí testování nerealizuje. Škola se zabývá výsledky vzdělávání žáků na jednáních pedagogické rady i v rámci předmětových komisí, do výročních zpráv zpracovává přehledy skupinových výsledků vzdělávání, jejich hlubší analýzu ale neprovádí a následně nepřijímá potřebná opatření ke zkvalitňování vzdělávání. Pedagogům také chybí systematické metodické vedení v oblasti aplikace doporučení školských poradenských zařízení. Poradenské služby poskytuje škola prostřednictvím výchovné poradkyně a školní metodičky prevence, které v případě potřeby spolupracují s odbornými pracovišti. Škola se snaží identifikovat speciální vzdělávací potřeby žáků a poskytovat jim odpovídající podporu, ne vždy a ve všech případech se to daří. Nedostatky byly zjištěny také v dokumentaci těchto žáků.

V případě zhoršení prospěchu nebo chování probíhají jednání s rodiči, zvýšená pozornost je účelně věnována zejména žákům s výchovnými problémy. Žákům s nižší úspěšností

ve vzdělávání je doporučeno doučování, ucelený systém podpory však není nastaven. Sledování a hodnocení individuálního pokroku jednotlivých žáků není systematické, motivační potenciál žákovských portfolií zatím není příliš využit, s jejich obsahem se zpravidla dále nepracuje.

Škola podporuje žáky v účasti ve znalostních olympiádách a sportovních soutěžích, ve kterých se daří dosahovat pěkných umístění.

Závěry

Vývoj školy

- Byla postavena nová budova mateřské školy, proběhla částečná rekonstrukce a modernizace materiálního zázemí pro základní vzdělávání.
- Byla jmenována zástupkyně pro předškolní vzdělávání, došlo k obměně pedagogického sboru včetně navýšení počtu asistentů pedagoga.

Silné stránky

- Aktivní spolupráce školy s vnějšími regionálními partnery a zapojení do společenského života obce zvyšuje kvalitu pedagogického procesu a rozvíjí pocit sounáležitosti dětí a žáků s obcí a regionem.
- Výrazné zkvalitnění materiálních podmínek v mateřské škole spolu se zajištěním bezpečnosti dětí a vstřícným působením celého pedagogického sboru spoluvytváří optimální podmínky pro psychohygienu dětí, zaměstnanců i zdravého prostředí mateřské školy a má pozitivní dopad na vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje dílčí nedostatky zejména v oblasti kontroly, průběhu a výsledků základního vzdělávání.
- Nižší míra uplatňování individualizace i diferenciací dostatečně nezohledňuje individuální schopnosti dětí a žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledněji vyhodnocovat dodržování doporučení školských poradenských zařízení při výuce a hodnocení žáků, poskytovat podporu všem žákům, kteří ji potřebují.
- Zkvalitnit řízení školy v oblasti kontroly, průběhu a výsledků vzdělávání.
- Systematicky pracovat s výsledky vzdělávání, využívat možnosti externího hodnocení a posilovat průběžné hodnocení vzdělávacího pokroku dětí a žáků, zefektivnit práci předmětových komisí.
- Více využívat metody a formy aktivního učení k podpoře klíčových kompetencí, důsledně vést žáky k uplatňování vzájemného hodnocení a sebehodnocení.
- Nastavit systematickou podporu rozvoje čtenářské gramotnosti včetně proškolení pedagogů v dalším vzdělávání.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listiny ze dne 30. 9. 2002 včetně dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení platný v době inspekce

3. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 6. 2018
4. Školní řád pro předškolní vzdělávání platný od 1. 5. 2022
5. Školní řád základní školy pro školní rok 2022/2023
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2018
7. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2022
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 5. 2023
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2016, poslední aktualizace ze dne 5. 10. 2022
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 5. 2022
11. Dlouhodobý plán DVPP období 2020–2024
12. Koncepce rozvoje školy období 2022–2024
13. Pedagogické rady školní rok 2022. – 2023
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2022/2023
15. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023
16. Záznamy z pedagogických rad (aktuální zápisy a zápisy za poslední školní rok)
17. Výroční zpráva (za poslední školní rok)
18. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování
19. Třídní knihy školní rok 2021/2022 a 2022/2023
20. Plán metodického sdružení školní rok 2021/2022
21. Preventivní program školní rok 2022/2023
22. Plán práce výchovného poradce školní rok 2022/2023
23. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách ve vztahu k řízení školy – přijímání opatření
24. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci
25. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence (přidělená dotace, rozvojové programy a jiné projekty poskytnuté ze státního rozpočtu, a to včetně vypořádání)
26. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování dětí a žáků
27. Dokumentace pro kontrolu školního stravování
28. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Martina Baarová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Tereza Rosová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.